

Motie: Duidelijkheid over Warmtewet en toepassing warmtetransitie

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 29 november 2019,

Constateernde

- dat gemeenten voor eind 2021 Transitievisies Warmte opstellen, waarin het tijdspad wordt opgenomen welke wijk wanneer van het aardgas af gaat;
- dat er nu vanuit wordt gegaan dat voor rond 40% van de gebouwde omgeving een collectieve warmtevoorziening (warmtenet) de meest kostenefficiënte oplossing biedt voor de gebruiker;
- dat op dit moment rond warmtenetten nog veel onduidelijkheden bestaan: bv. t.a.v. de mate van marktwerking, dekking van meerkosten ten opzichte van aardgas, mogelijkheden die gebruikers hebben om zelf initiatieven te nemen en woonlastenneutraliteit;
- dat ongeacht de wijze hoe een warmtenet wordt aangelegd (publiek of privaat) het uitgangspunt is dat afweging van warmteopties plaatsvindt op basis van de laagste maatschappelijke kosten en draagvlak.

Overwegende

- dat het bestuur van de VNG er blijkens het voorgelegde preadvies vertrouwen in heeft dat met de komende Warmtewet alle nu bestaande onzekerheden op een voor gemeenten hanteerbare wijze worden ingevuld en dat ook aan het uitgangspunt dat er voor gemeenten nooit sprake kan zijn van extra financiële lasten gaat worden voldaan;
- dat gemeenten hier vooralsnog nog niet vanuit kunnen gaan, zolang de uitwerking van de wet nog niet bekend is en er dus nog veel onbekende factoren zijn;
- dat dit ook wringt met het uitgangspunt dat in 2021 de wijktransitievisies moeten zijn afgerond en daarin dus ook een warmtenet als reëel alternatief moet kunnen worden meegenomen;
- dat de verwachting is dat gemeenten in staat worden gesteld om zowel rendabele als niet rendabele delen van warmtenetten te bundelen middels een nader aan te wijzen 'warmtekavel' en de afspraken daarover middels de op te stellen Transitievisie Warmte te bekrachtigen in de Omgevingsvisie;
- dat warmtenetten een investering zijn in publieke infrastructuur voor enkele decennia die uitnodigend moet zijn om aan te sluiten zodat de afbouw van aardgas kan versnellen, en dat dit voor elke gemeente ongeacht de omvang bereikbaar moet zijn;
- dat warmtenetten vaak de meest kosteneffectieve aardgasvrije optie zijn, maar toch uit gehouden pilots blijkt, dat er niet altijd sprake is van een financieel sluitende businesscase omdat er nog niet gedekte meerkosten zijn ten opzichte van aardgas;
- dat het risico bestaat dat grote delen van onze gemeenten daardoor zonder betaalbaar alternatief voor aardgas komen te zitten;
- dat vanwege de diversiteit in de bestaande woonomgeving er keuzevrijheid dient te bestaan of het warmtenet alleen het fysieke transportnet dient te omvatten of de complete keten tussen producent en afnemers, dan wel een combinatie van beiden en dat daarbij ook keuzevrijheid moet zijn voor een publieke rol in de infrastructuur en de keuze voor een al of niet onafhankelijk net.

- dat het wenselijk is dat er meerdere oplossingen komen om gemeenten in staat te stellen de toegang tot warmtenetten te waarborgen voor alle inwoners onder vergelijkbare condities en hierdoor meerdere oplossingen mogelijk te maken voor gemeenten van uiteenlopende grootte en met verschillende energievraagstukken.

Draagt het bestuur op

- bij het Rijk te blijven aandringen op intensieve betrokkenheid van gemeenten bij de totstandkoming van de Warmtewet 2.0 en de implementatie er van;
- met het Rijk de volgende afspraken m.b.t. de Warmtewet 2.0 te maken:
 - in de Warmtewet ruimte te laten voor de uitvoeringspraktijk van gemeente, dit gaat er o.a. over om naast de bestaande praktijk de keuze op te nemen om publiek eigendom van alle warmte-infrastructuur (transport en distributie) mogelijk te maken;
 - een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de omvang van de (noodzakelijke publieke bijdrage) voor warmtenetten met het doel deze 'haalbaar en betaalbaar' te realiseren, de uitkomsten van dit onderzoek zijn weerklank te laten hebben in de afspraken tussen gemeenten en Rijk en bijvoorbeeld mogelijk te maken dat deze (publieke bijdrage) ook kan worden aangewend door decentrale overheden of overheidsbedrijven;
 - met het Rijk in overleg te gaan over 'aanpalende afspraken' die voor de uitvoering van belang zijn maar niet in de Warmtewet behoren, zoals vraagstukken m.b.t. de vormen van beheer, exploitatie, vormen van aan- en investering, bewonersparticipatie, verbinding met nieuwe vormen van energie en opslag;
 - met spoed met het Rijk in overleg te redeneren om te zorgen dat, voor de periode tussen nu en de formele wijziging van de Warmtewet, een werkend handelingsperspectief voor gemeenten wordt gecreëerd om de doelstellingen van het klimaatakkoord mogelijk te maken;
- over de voortgang van de besprekingen over deze punten te rapporteren tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2020.

En gaat over tot de orde van de dag.

R.C. König

Burgemeester Gemeente Deventer

M.A. Kossen

Gemeentesecretaris Gemeente Deventer

De motie wordt ondersteund door:

- Alblasterdam
- Alphen aan den Rijn
- Almelo
- Amersfoort
- Apeldoorn
- Arnhem
- Assen
- Beemster
- Delft
- Diemen
- Dordrecht
- Edam-Volendam
- Enschede
- Emmen
- Gouda
- Groningen
- Haarlem
- Haarlemmermeer
- Hardinxveld-Giessendam
- Heerlen
- Hengelo
- Hilversum
- Hoorn
- Landsmeer
- Leeuwarden
- Lelystad
- Maastricht
- Nijmegen
- Oss
- Ouder-Amstel
- Papendrecht
- Purmerend
- Roosendaal
- Rijswijk (ZH)
- Schiedam
- Sittard-Geleen
- Tilburg
- Uithoorn
- Utrechtse Heuvelrug
- Venlo
- Waterland
- Wormerland
- Zaanstad
- Zwolle
- Zwijndrecht